Dubois 5 Kelime Testi (5KT)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dubois 5 Kelime Testi (5KT)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20232

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dubois 5 Kelime Testi (5KT), ba?ta bili?sel de?erlendirme olmak üzere, özellikle bellek fonksiyonlar?n? h?zl?ca taramak amac?yla geli?tirilmi? k?sa bir nöropsikolojik ölçektir. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, Gül Kayserili taraf?ndan 2010 y?l?nda yap?lm??t?r. Çal??ma, 50 ya? ve üzeri yeti?kin bireyler için testin güvenilirli?ini ve geçerlili?ini saptamay? amaçlam??t?r. Bu adaptasyon çal??mas?, 5KT'nin Türkiye'de ya?l? popülasyonda yayg?n olarak kullan?labilmesi için temel bir zemin olu?turmu?tur.

5KT, genellikle demans veya hafif bili?sel bozukluklar?n erken taramas?nda kullan?lan, uygulamas? h?zl? ve yorumlanmas? kolay bir araç olarak bilinmektedir. Adaptasyon sürecinde, ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?i sa?lanm?? ve elde edilen sonuçlar testin Türkçe sürümünün yüksek psikometrik niteliklere sahip oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Dubois 5 Kelime Testi (5KT), Güvenirlik, Geçerlik, Bili?sel Tarama, Bellek, Geriatri, Yeti?kinler, Geli?tirme, Cronbach alfa.

Yazarlar

Gül Kayserili (Sorumlu Yazar, Türkçe Adaptasyonu)

Amaç

Dubois 5 Kelime Testi (5KT)'nin temel amac?, bireylerin sözel epizodik bellek fonksiyonlar?n? h?zl? ve etkin bir ?ekilde taramakt?r. Özellikle ya?l? popülasyonda (50 ya? ve üzeri), hafif bili?sel bozukluk (MCI) ve erken evre demans gibi durumlar?n saptanmas?nda pratik bir araç olarak kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Gül Kayserili taraf?ndan yürütülen yüksek lisans tezi çal??mas?n?n özel amac? ise, 5KT'nin Türkçe sürümünün Türk kültürü ve dili ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir tarama arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? bilimsel yöntemlerle belirlemektir. Bu amaç do?rultusunda, ölçe?in psikometrik özellikleri detayl? olarak s?nanm??t?r.

Yap?

5KT, nöropsikolojide yayg?n olarak incelenen sözel epizodik bellek yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, yeni bilgilerin kodlanmas?, depolanmas? ve daha sonra geri ça?r?lmas? (hat?rlanmas?) süreçlerini içerir. Test, kat?l?mc?lar?n kendilerine sunulan be? kelimeyi ö?renme ve erteleme süresi sonras?nda hat?rlama yetene?ini de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in yap?sal geçerlili?i (Bilinen Gruplar Geçerlili?i) incelenirken, testin beklenen bili?sel düzey farkl?l?klar?n? yans?tan gruplar? (örne?in, bili?sel olarak sa?l?kl? bireyler ile bili?sel bozuklu?u olan olgular) ay?rt etme yetene?i temel al?nm??t?r. Bu, ölçe?in gerçekten de hedefledi?i bellek yap?s?n? ölçtü?ünü gösteren önemli bir kan?tt?r.

Geçerlik

5KT testinin Türkçe sürümünün geçerlili?i, Kayserili (2010) çal??mas?nda iki temel yakla??mla incelenmi?tir. Bu yakla??mlar, ölçe?in mevcut bili?sel durumu do?ru bir ?ekilde yans?t?p yans?tmad???n? belirlemeye odaklanm??t?r.

E? Zaman Geçerlili?i (Concurrent Validity): Bu yakla??m, 5KT skorlar?n?n, ayn? anda uygulanan ve ayn? yap?y? ölçtü?ü bilinen di?er standart ölçüm araçlar?n?n skorlar?yla ne kadar tutarl? oldu?unu de?erlendirmi?tir. Yüksek korelasyonlar, e? zaman geçerlili?inin sa?land???n? gösterir.

Bilinen Gruplar (Yap?sal) Geçerlili?i: Bu yöntem, ölçe?in teorik olarak farkl?la?mas? beklenen gruplar? (örne?in, sa?l?kl? kontrol grubu ve bili?sel bozukluk olgu grubu) istatistiksel olarak anlaml? bir ?ekilde ay?rt edip edemedi?ini s?nam??t?r. Bu, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? psikolojik yap?y? ba?ar?yla temsil etti?inin kan?t?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenilirli?i olmak üzere iki farkl? yöntemle gerçekle?tirilmi?tir. Güvenilirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde ve farkl? maddeler aras?nda tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Toplam 167 kat?l?mc? (n:167) üzerinden s?nanm??t?r. ?ç tutarl?l?k çözümlemelerinde, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösteren istatistiksel yöntem olan **Cronbach alfa** katsay?s? kullan?lm??t?r. Elde edilen de?erlerin yüksek olmas?, iç tutarl?l???n güçlü oldu?unu göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenilirli?i: Bu analiz, 40 kontrol ve 30 olgu olmak üzere toplam 70 ki?ilik bir örneklem üzerinde yap?lm??t?r. ?ki farkl? zamanda uygulanan test skorlar? aras?ndaki ili?kiyi belirlemek için **Sparman Rho Korelasyon Katsay?s?** kullan?lm??t?r.

Her iki güvenilirlik testinde de, elde edilen skorlar?n 1.0 de?erine yakla?t?kça ölçe?in güvenilirli?inin yükseldi?i belirtilmi?tir. Bu durum, 5KT'nin Türkçe sürümünün kararl? ve tutarl? ölçümler sa?lad???n? i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Dubois 5 Kelime Testi (5KT), do?as? gere?i oldukça k?sa bir ölçek olup, temel olarak tek bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

bili?sel yap?y? (sözel epizodik bellek) ölçmeyi hedeflemektedir. Bu nedenle, Kayserili (2010) taraf?ndan sunulan özet bilgilerde, karma??k bir ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizi (EFA/CFA) sürecine dair ayr?nt?l? bir bilgi bulunmamaktad?r. Ölçe?in yap?sal geçerlili?i, büyük olas?l?kla Bilinen Gruplar Geçerlili?i yakla??m? alt?nda ele al?nm??t?r; bu da ölçe?in tek bir boyutta beklenen klinik ayr?m? yapabildi?ini göstermektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Türkçe Adaptasyon Çal??mas?)

Format: Nöropsikolojik Tarama Testi (Sözel Epizodik Bellek)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Klinik ve Klinik Olmayan Popülasyon)

Ya? Grubu: 50 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?nda iç tutarl?l?k için 167 kat?l?mc?, test-tekrar test güvenilirli?i için 40 kontrol ve 30 olgu (toplam 70) kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kelime hat?rlamaya dayal?, k?sa süreli bir uygulama gerektiren bili?sel tarama metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Dubois, Bellek Testi, Geriatri, Ya?l? Yeti?kinler, **Sparman Rho Korelasyon Katsay?s?**, Nöropsikolojik de?erlendirme, Hafif Bili?sel Bozukluk.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gül Kayserili

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Kaynakta Mevcut De?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: gullug10@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (Çal??man?n Yap?ld??? Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe adaptasyon ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? 2010 y?l?nda tamamlanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Testin ticari kullan?m? veya telif haklar? hakk?nda spesifik bilgi kaynakta belirtilmemi?tir. Akademik tez çal??mas? oldu?u için izinler için sorumlu yazar Gül Kayserili ile ileti?ime geçilmesi önerilir (gullug10@yahoo.com).

Tez çal??mas?n?n tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Kayserili, G. (2010). *Dubois 5 kelime testi'nin 50 ya? ve üzeri yeti?kin bireyler için geçerlik ve güvenirlik çal??mas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Bu ölçek çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: dubois-5-kelime-testi-5kt-toad.pdf

Dubois 5 Kelime Testi (5KT) Maddeleri

ÖNEML?: Dubois 5 Kelime Testi'nin uygulama materyali veya spesifik kelime maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Test, ad?ndan anla??laca?? üzere, sözel bellek taramas? için kullan?lan be? kelimeden olu?maktad?r. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM